

Geachte heer Teeven,

In relatie tot het te wijzigen artikel 1:28, over de geslachtswijziging, in ons Burgerlijk Wetboek vraag ik uw aandacht voor het volgende. Ik geef U hierbij eerst een korte indruk over wat voor persoon ik zelf ben, ga vervolgens in op hoe relevant het nu eigenlijk nog is, dat Nederlanders “strikt juridisch” gezien niet gewoon als “mens” maar helaas nog steeds als “man” of als “vrouw” zouden moeten worden geregistreerd, waarna ik opmerkingen over het onderhavige wijzigingsvoorstel voor dit artikel 1:28 van het BW naar voren breng.

In het bij dit wetsvoorstel behorende kamerstuk | 13-09-2011 | Verd staat in pagina 11 vanaf de 7^e regel vanaf boven : “Het percentage van 20 tot 30 van erkende transgender personen dat niet tot aanpassing aan het gewenste geslacht is overgegaan, wijst er aldus de toelichting op dat de veronderstelling dat transgender personen zonder uitzondering lichamelijk aan het gewenste geslacht wensen te worden aangepast niet houdbaar is”. Ik behoor dus tot de hierin genoemde groep van 20 tot 30 procent. Voor meer detail zie onderstaande alinea.

Ik weet al vanaf mijn vierde levensjaar (rond 1944), dat er iets goed fout zit met de gender beleving tussen mijn oren ten opzichte van de lichaamsconfiguratie tussen mijn benen. Maar destijds stonden woorden als transseksueel en pubertijdremmers nog niet eens in het woordenboek. Mijn studie in Delft en mijn daaropvolgende prachtige loopbaan, met heel veel internationale contacten in een pure mannenwereld, heb ik helaas gewoon als man moeten doorlopen. In 1982 werd de aandring, om toch te gaan onderzoeken, hoe diep en omvangrijk die vrouwelijke gevoelens nu precies zitten, heel erg sterk. Ik heb dat toen gedaan door een onbezoldigd deeltijdbaantje in vrouwelijke hoedanigheid in een andere stad aan te nemen. Met mijn “bazin” ging ik later ook zelfs gezellig uit eten en bezocht ik ook feestjes. Daarnaast dook ik in het weekeinde het Amsterdamse nachtleven in om een soort verlate tweede puberteit door te maken. Na een 500 uren durend elektrisch epileerproces, dat 5 jaren in beslag nam, ben ik vanaf 1990 gaan samenwonen met mijn huidige vriendin, die ik eind 1986 in een vrouwencafé heb ontmoet. Daardoor had ik in een klap ook een volledig nieuw sociaal privé leven onder mensen, die mij nooit anders dan in vrouwelijke hoedanigheid hebben ontmoet. Mijn werk heb ik toen met twee pitstops per werkdag niet tot de voorgespiegelde 1995, maar tot 1998 moeten afronden, waarna ik mijn officiële voornaam en pasfoto eindelijk heb kunnen aanpassen. Zo’n keuze maak je natuurlijk als normaal denkend mens alleen maar uiterst weloverwogen. Als ik nu ooit nog als man achter het stuur van een auto in een routine controle mijn rijbewijs zou moeten laten zien, dan heb ik natuurlijk echt heel erg veel uit te leggen. Ik vind het uitermate belangrijk, dat ik mij volledig als mijzelf kan identificeren en overall ook als zodanig kan legitimeren en laten inschrijven. Dat ik met mijn huidige lichaam niet naar een sauna kan gaan is voor mij geen probleem. Mijn doel is, dat ik mijzelf vrouw kan voelen en door mijn sociale omgeving ook als zodanig wordt gezien en geaccepteerd. En zelfs zonder hormonen kan ik gelukkig heel passabel de gewone buitenwereld in. Maar voor mijn nabije sociale omgeving kan ik het eerste deel van mijn leven toch echt niet zo maar verdoezelen en daar weet natuurlijk iedereen dat ik geen biologische maar een “transvrouw” ben.

Naar mijn mening zijn hier in Nederland man en vrouw nu voor de wet juridisch terecht echt volledig gelijkwaardig. De kieswet is daartoe al heel lang geleden aangepast. Midden vorige eeuw werden ook vrouwen beslissingsbevoegd, om bijvoorbeeld de koop of verkoop van een huis te ondertekenen. Als wij nu per advertentie een werkster zoeken om ons huis te poetsen of een stratenmaker zoeken, dan moet daar wettelijk altijd de kreet M/V aan worden toegevoegd. Wij kennen inmiddels diverse vrouwelijke minister presidenten en zelfs de hoogste baas van het IMF is op dit moment doodgewoon een vrouw.

Ons meest gebruikte volledig officiële identiteitsdocument, het rijbewijs, vermeld geen enkele M/V geslachtsinformatie. Die M/V informatie is dus blijkbaar voor identificatie absoluut niet noodzakelijk. Op het 3 maart 1982 uitgegeven paspoort van mijn inmiddels overleden tante staat ook geen enkele indicatie of zij nu een “M” of een “V” is. Ik heb begrepen, dat later onder dwang van de EU zo’n M/V indicatie op onze paspoorten is ingevoerd. Het Britse Home Office overweegt inmiddels om die M/F aanduiding uit haar paspoorten te gaan verwijderen. Hopelijk kan de heer Hammarberg die Europese regels, in het kader van dat Yogyakarta Principle 3 van 2006 bijstellen, zodat die M/V indicatie ook weer bij ons gewoon uit de paspoorten kan verdwijnen. Inmiddels is ook de dienstplicht toch nagenoeg definitief opgeschort, dus welke noodzaak is er dan eigenlijk nog over om een M/V indicatie in onze GBA database te handhaven ? Dit blijft tot op heden volkomen ongewenst en onterecht nog suggereren, dat er strikt juridisch gezien nog steeds enig verschil tussen mannen en

vrouwen zou bestaan. Als je nu alle Nederlanders eens doodgewoon als “mensen” zonder M/V indicatie registreert, dan kan dat hele artikel 1:28 over de geslachtswijziging gewoon de prullenmand in en heb je absoluut geen advocaten, rechters en deskundigen meer nodig, die op basis van puur wankele subjectieve onderzoeksmethoden uit moeten gaan maken of iemand zich nu wel of niet duurzaam man of vrouw voelt en is het probleem voor de mensen, die zich eigenlijk noch man noch vrouw voelen ook in een klap opgelost.

Voornaamswijzigingen staan in wezen juridisch natuurlijk los van geslachtswijzigingen in de officiële “GBA database” én de “geboorte akte geschiedschrijving” van onze overheidsadministratie, maar ook daar geldt, dat het om een “duurzame wens tot verandering” moet gaan. Ik kon in 1998 mijn voornaam en pasfoto wijzigen in puur vrouwelijke gegevens, zonder op enige wijze aan het toen geldende art. 1:28 van ons BW te voldoen. Ik was daar toen echt wel uiterst gespannen onder en heb zelfs voor indiening een second opinion over het door mijn advocaat opgestelde verzoek aangevraagd, maar uiteindelijk bleek mijn aanvraag een hamerstuk te zijn. Maar ik heb vernomen, dat op dit punt toch wel rechtsongelijkheid bestaat, omdat niet elke rechter op dit punt dezelfde gedachtegang heeft. Bij banken, die overigens ook al in 1998 hun klantenbestand moesten oplijnen met de GBA, ziekenhuizen apotheken etc. werd ik overal gewoon geregistreerd als mevrouw S. ter Horst. Toen zorgverzekeraars begin 2006 ineens ook hun klantbestanden moesten gaan oplijnen met de GBA, kreeg ik echter zonder enig excuus ineens een vervolg polis met de aanhef “de Heer” in plaats van “Mevr.”. Die aanhef blijkt achteraf doodgewoon bikkelhard sinds begin 2006 bij de meeste ziektekostenverzekeraars via hun computers gekoppeld te zijn aan de M/V indicatie in de GBA. In een volle wachtkamer moest ik vervolgens, opgeroepen als “de heer S. ter Horst”, onder als spitsroeden aanvoelende blikken mij naar hun balie bewegen. Toen ik het kantoor van mijn zorgverzekeraar hierover belde, bekeek hun medewerker eerst hun computergegevens over mij en daarbij komt als allereerste gegeven natuurlijk die aanhef “de Heer” in beeld en kreeg ik nota bene doodgewoon het verzoek of “mijn man” zelf maar even wilde bellen ! Na aanschrijven van 15 zorgverzekeraars kreeg ik slechts van één van hen de schriftelijke garantie, dat zij mij een polis met de officiële aanhef “Mevr.” zouden willen geven en die heb ik toen maar gecontracteerd. Postbus 51 heeft nog geprobeerd om via een brief naar de centrale organisatie van zorgverzekeraars iets aan deze stuitende discriminatie te doen, maar dat is op niets uitgelopen. Kortom, ik wil géén of anders uitsluitend een letter “V” achter mijn naam in de GBA, maar ik ben en blijf baas over mijn eigen lichaam en wil absoluut geen operaties en ook niet levenslang aan de hormonen, als ik dat niet helemaal zelf puur noodzakelijk vind. Ik beroep mij hierbij op het zelfbeschikkingsrecht in het universele recht van de mens in Yogyakarta Principle 3 van 2006 en wil daarvoor geen rechter en/of een of meerdere per definitie subjectieve “deskundigen” meer zien.

Als het volledig verlaten van het onderscheid man/vrouw voor de wet op dit moment nog niet geheel haalbaar is, dan heb ik nog duidelijke wijzigingsvoorstellen op het nu ingediende wijzigingsvoorstel op de wet BW 1:28. Ik begrijp dat een wetgever wil uitsluiten, dat een belangrijke identiteitswijziging anders dan uitsluitend op basis van duurzame persoonlijke gevoelens, en zeker niet op basis van criminele motieven of niet toerekeningsvatbare opwellingen, mag worden doorgevoerd. Het huidige wetsvoorstel wil daarvoor zekerheden inbouwen als een beslissing door een rechter plus verklaringen door “deskundigen”. Op dit moment bestaat er nog geen enkele strikt objectieve onderzoek mogelijkheid om ondubbelzinnig via een pure meting vast te stellen, wat iemand nu tussen zijn of haar oren nou wel of niet precies “voelt”. Het huidige wetsvoorstel scheept dus rechters en deskundigen op met een verantwoordelijkheid, die zij niet op ondubbelzinnig objectief vast te stellen gronden kunnen gaan verantwoorden. De enige persoon die zeer dicht bij dat gevoel tussen die oren kan komen is de persoon in kwestie zelf. En daar moet naar mijn mening dus ook die verantwoording over het duurzame karakter van zijn of haar aanvraag worden neergelegd.

Ik kan mij echt niet voorstellen dat normale weldenkende mensen, zonder duidelijke RLE (Real Life Experience) ervaringen, zo maar ondoordacht tot een aanvraag voor voornaamsverandering en/of geslachtsaanduiding met bijbehorende pasfoto wijziging kunnen komen. Als die mensen middels oude paspoorten of rijbewijzen of andere officieel vastgelegde documenten, kunnen aantonen dat zij al lange tijd met dit proces bezig zijn dan moet de wetgever hen toch zonder verdere vertraging dat verzoek inwilligen.

Om die duurzaamheid van die gevoelens te garanderen stel ik voor om zo’n persoon dan te confronteren met het feit, dat zo’n verzoek snel kan worden geëffectueerd, maar de eerstkomende bijv. 5 jaar niet kan worden omgekeerd of op andere wijze kan worden veranderd. Dan leg je in ieder geval de verantwoordelijkheid voor de duurzaamheid van zo’n aanvraag helemaal neer bij uitsluitend de enige persoon, die daar écht helemaal zelf

vanuit zijn of haar eigen diepste gevoelens de verantwoording voor kan nemen. Ik wil er dus heel erg sterk voor pleiten, om bij dit proces van ganderwisseling geen rechters of mogelijke “deskundigen” meer te betrekken. Die mensen hebben geen objectieve mogelijkheden om te controleren wat zij moeten garanderen en het brengt tijdverlies en heel duidelijke extra kosten met zich mee. Veel transgenders kunnen die extra kosten gewoon niet opbrengen en zouden mogelijk daardoor blijvend “veroordeeld” worden tot hun geboorte geslacht. Maar nu er ook strikt juridisch geen enkel verschil meer tussen mannen en vrouwen bestaat en ons meest gebruikte officiële identiteitsbewijs, ons rijbewijs, niet eens een M/V gegeven bevat, waarom zouden er dan nog een advocaat, een rechter en mogelijk twee deskundigen aan te pas moeten komen om die verder volstrekt onbelangrijke gender codering “M” of “V” te wijzigen ?

Er worden ook argumenten gelanceerd, dat het om medische redenen nuttig zou zijn, dat geslachtsinformatie op de identiteitsdocumenten zou moeten voorkomen. Dat is echt complete waanzin, want medische instellingen zijn natuurlijk al lang gewend, dat er in onze maatschappij transseksuelen in diverse stadia van hun transitie voorkomen. Ik sta bij twee medische centra plus mijn apotheek plus mijn zorgverzekeraar ingeschreven met een letter “V”. Maar toen het om een man/vrouw afhankelijke dosering van een geneesmiddel ging, werd mij gewoon even voor alle zekerheid op de vrouw af gevraagd, hoe ik nu precies in elkaar zit. En mocht ik helaas na een zwaar ongeval bewusteloos zo’n ziekenhuis worden binnengereden, dan komt men daar ook heus wel achter. En mocht ik onverhoopt ooit een prostaat probleem krijgen, dan geloof ik niet mijn verzekeraar afhaakt.

Een aantal kinderen vertoont reeds op heel jonge leeftijd een gedrag, dat er op zou kunnen wijzen, dat hier sprake is van mensen, die liever tot het andere geslacht zouden willen behoren. Voor hormoonbehandelingen en mogelijke geslachtsveranderende operaties geldt, dat hoe jonger deze worden uitgevoerd des te effectiever het resultaat zal zijn. Maar daarbij is er één gigantisch probleem. 75 tot 80 % van de heel jongeren, die dat soort gedrag vertonen, blijkt later niet transgender maar homo of lesbisch te zijn. Naast professor P. Cohen-Kettenis op het VUmc wordt op diverse plaatsen in deze Wereld diepgaand onderzoek gedaan om reeds op jongere leeftijd vast te kunnen stellen, of het in dat soort gevallen nu wel of niet om een transgender persoon gaat. Hopelijk leidt dit soort onderzoek naar een situatie, waarbij reeds voor de puberteit betrouwbaar kan worden vastgesteld, dat het hier om pure transgender gevoelens gaat en dat het medisch verantwoord is om reeds op dat moment met hormonale behandelingen en mogelijk zelfs eerste operaties te beginnen. Die kinderen kunnen dan mogelijk al naar de middelbare school gaan in de hoedanigheid van het door hen tussen de oren gevoelde geslacht en met name ook als zodanig hun puberteit gaan doorlopen en dat moet toch als een geweldig voordeel worden gezien. Het lijkt mij in die situatie echter uiterst ongewenst, dat er dan in een vernieuwd artikel 1:28 van ons BW een leeftijdsgrens van bijv. 16 jaar voorkomt, waar beneden geen formele geslachtswisseling zou kunnen plaatsvinden. Beneden een bepaalde leeftijd van de betrokken persoon, zal een oordeel van een of twee deskundigen mogelijk wel noodzakelijk zijn. Er zijn namelijk bijvoorbeeld ook zeker situaties, waarin ouders per se nog een dochter wilden hebben en hun net geboren zoon vervolgens maar als meisje zijn gaan opvoeden. Of dat een jongetje, waarbij de besnijdenis een tikje te ver is gegaan, hetzelfde lot ten deel valt. En zo’n kind mag daar natuurlijk niet ook nog meer ingrijpende gevolgen van ondervinden.

In artikel 28c wordt ingegaan op de situatie, waarbij een transgender een kind of kinderen heeft verwekt of gebaard en dan, ondanks de gender wisseling toch nog door de wetgever gedwongen wordt om zich als de vader resp. de moeder van dat kind te legitimeren. Ik heb zelf ervaren hoe nietsvermoedende ogen, na een oproep aan “meneer ter Horst” om naar de balie te komen, in spitsroeden kunnen veranderen als ik vervolgens in mijn jurk moet opstaan en naar die balie moet lopen. Natuurlijk probeer je jezelf voor te houden, dat dit gewoon een foutje van de receptioniste kan zijn, maar leuk is het absoluut niet en ook die receptioniste voelde zich ook helemaal niet lekker en bood duidelijk haar excuus aan en stelde, dat dit in de toekomst niet meer voor zou komen.. Maar nu gaat de wetgever helemaal formeel van een transvrouw of transman eisen, dat zij zich als “vader” resp. “moeder” van hun kind bij diverse scholen en andere instanties moeten gaan legitimeren ! Wij kennen sinds ruim 10 jaar het “homohuwelijk, waarin twee mannen of twee vrouwen een gezin kunnen vormen, waarin ook kinderen geadopteerd kunnen worden. Hoe is dat “vaderschap” en “moederschap” daar geregeld en zou het niet mogelijk zijn om dat ook bij transgenders op soortgelijke wijze te regelen ?

Hoogachtend,   Sabrina ter Horst